

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/48/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8717206344
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8717206344.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Michala Boroňa a JUDr. Anny Kovalovej v právnej veci žalobcu: U. E., nar. XX.XX.XXXX, bývajúceho vo K., na ulici N. č. XXX/XX, proti žalovanému: D. Credit Slovakia, a.s., so sídlom v Piešťanoch, na ulici Teplickej č. 7434/147, právne zastúpenému Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom v Trenčíne, na ulici 1. mája č. 173/11, o určenie, že úverová zmluva je bezúročná a bez poplatkov, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Poprad zo dňa 20.11.2017, č. k. 8Csp/104/2017 - 47 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobcovi sa p r i z n á v a náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom určil, že zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 02.06.2015 uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným je bezúročná a bez poplatkov. Ďalej rozhodol o určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 02.06.2015 uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným na zabezpečenie pohľadávky vzniknutej zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 02.06.2015. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v plnom rozsahu.

2. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným došlo dňa 02.06.2015 k uzatvoreniu formulárovej zmluvy o spotrebiteľskom úvere na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý úver vo výške 1.000,- eur. Tento mal byť splácaný 60-timi splátkami po 27,90 eur. Celková čiastka splatná spotrebiteľom bola dohodnutá na sumu 1.674,- eur. Toho istého dňa za účelom zabezpečenia pohľadávky zo zmluvy o úvere bola uzatvorená formulárová dohoda o zrážkach zo mzdy. Podľa tejto dohody, ak žalobca bude so splácaním úveru v omeškaní, žalovaný je oprávnený požadovať, aby platca mzdy v jeho prospech ako veriteľa vykonával mesačné zrážky zo mzdy.

3. Keďže zo strany žalobcu bola porušená platobná disciplína žalovaný požiadal zamestnávateľa žalobcu o realizáciu zrážok zo mzdy a to listom zo dňa 24.04.2017 označeným ako žiadosť o výplatu zrážok zo mzdy s tým, že celkový dlh k 24.04.2017 predstavuje sumu 1.133,- eur.

4. Uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere je zmluvou spotrebiteľskou. Na túto sa vzťahuje zákon č. 129/2010 Z. z.. Zmluva neobsahuje podstatné náležitosti a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, v dôsledku čoho je potrebné zmluvu považovať za bezúročnú a bez poplatkov.

5. Samotné uvedenie len výšky splátky celkovo v sume 27,90 eur nezodpovedá zákonnej dikcii o povinnosti veriteľa, teda dodávateľa rozčleniť splátku na istinu, úroky a poplatky. Zmluva vôbec neobsahuje ustanovenie, na základe ktorého sa určí, ako budú úhrady na jednotlivé položky priradované. Spotrebiteľ sa zo zmluvy nedozvie ani dobu trvania tejto zmluvy.

6. Zmyslom ochrany spotrebiteľa je ochrana osôb ktoré sa zúčastňujú na právnych vzťahoch trhového hospodárstva, avšak nie kvôli dosiahnutiu zisku. Charakteristickou črtou Európskeho spotrebiteľského práva je ochrana slabšej zmluvnej strany a stieranie hranice medzi právom súkromným a verejným. Návrh zmluvy býva často pripravený na predtlačení tlačivách a spotrebiteľ nemá možnosť žiadnym spôsobom zmeniť ich obsah, nemôže vyjednávať a jedinou jeho alternatívou je prijatie, respektíve odmietnutie návrhu. Význam spotrebiteľských zmlúv možno vidieť v rovine zvýšenej ochrany slabšieho prvku záväzkového vzťahu spotrebiteľa a jeho práva.

7. Pokiaľ ide o dohodu o zrážkach zo mzdy ako prostriedku na zabezpečenie peňažnej pohľadávky jej obsahom bol súhlas dlžníka - spotrebiteľa s tým, aby sa mu zo mzdy vykonávali zrážky a súčasne poukazovali veriteľovi.

8. Novela Zákona o ochrane spotrebiteľa doplnila ust. § 5a, podľa ktorého je neprípustné zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť.

9. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dodávateľovi dôležitý prvok práva a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť súd musí brať ohľad. Nič nebráni judikovať dohodu ako neplatnú, hoci má základ v znení zákona. Dôležité sú okolnosti jej zakotvenia v zmluve a význam ostatných zmluvných podmienok.

10. Zákon výslovne ustanovuje, že dohodnuté zrážky nesmú svojou výškou presahovať výšku zrážok aké sú prípustné pri výkone rozhodnutia. Ak by teda výška dohodnutých zrážok presahovala výšku zrážok prípustnú podľa Exekučného poriadku, bola by v tejto časti dohoda neplatná pre rozpor so zákonom (§ 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

11. Dohoda okrem označenia veriteľa, dlžníka, platiteľa mzdy musí obsahovať aj označenie pohľadávky, o uspokojenie ktorej ide a výšku dohodnutých zrážok.

12. Z predloženej zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru možno ustáliť, že žalovaný poskytol žalobcovi úverový rámec vo výške 1.000,- eur, ktorý prípadne je možné dokonca navýšiť. Žalovaný zároveň vopred pripraveným predtlačným tlačivom vnútil žalobcovi aj iný úkon, než iba ten, ktorý bol v danom okamihu vo sfére jeho záujmu a to dohodu o zrážkach zo mzdy. Žalobca žiadnym spôsobom nebol osobitne oboznámený so strany žalovaného o forme tohto zabezpečovacieho inštitútu, ani o jeho následkoch. Výsluchom žalobcu bolo zistené, že tento je absolútne neznalý zákona a bez podrobnejšieho jednoduchého a preňho zrozumiteľného výkladu, možno aj opakovaného, obsahu dohody o zrážkach zo mzdy, nebol schopný posúdiť následky tejto svojej nedostatočnej vedomosti a informovanosti. Preto je sporný dostatok vôle žalobcu uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy so žalovaným. V tejto súvislosti sa poukázalo na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.01.2013 vydané vo veci 6MCdo/9/2012, kde bolo poukazované, že rešpektovanie princípu „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje) v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa treba vyžadovať v najvyššej možnej miere. Jeho uplatnenie v neprospech spotrebiteľa bude prichádzať do úvahy len výnimočne, ak to budú odvodňovať konkrétne okolnosti prípadu. Aj v prípade tohto princípu totiž platí, že v konkrétnych súvislostiach ustupuje na strane spotrebiteľa dôležitejšiemu princípu, ktorým je princíp ochrany spotrebiteľa. Vychádzajúc z povahy spotrebiteľských právnych vzťahov realite praktického života a teda aj zdravému rozumu odporuje požiadavka na podrobnej znalosti právnych predpisov zo strany spotrebiteľa. Preto neinformovanosť spotrebiteľa, respektíve jeho nedostatočná informovanosť v tejto oblasti mu nemôže byť na ujmu.

13. Žalovaný už z návrhu na poskytnutie úveru má zistené v akej pracovnej pozícii je žalobca zamestnaný a pri dodržaní platných zásad poctivého obchodného styku mohol si uvedomiť a prípadne ponúknuť žalobcovi dôslednejšie vysvetlenie rizík vyplývajúcich z úverového vzťahu. S poukazom už na uvedené dôvody a konkrétne okolnosti sa preto uzatvorená dohoda o zrážkach zo mzdy javí ako neplatný právny úkon s poukazom na ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

14. Uvedený postup žalovaného sa dá kvalifikovať ako nekalá obchodná praktika, ktorá v zmysle ust. Smernice Rady č. 93/13/EHS ako aj ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka nemôžu používať právnu ochranu.

15. S prihliadnutím na uvedené súd prvej inštancie žalobe žalobcu v plnom rozsahu vyhovel.

16. Výrok o trovách bol odôvodnený ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 CSP.

17. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Alternatívne požadoval rozhodnutie zmeniť tak, aby žaloba žalobcu bola zamietnutá. Ako dôvod uviedol, že uzatvorená úverová zmluva obsahuje všetky podstatné náležitosti vyžadované zákonom č. 129/2010 Z. z.. Pokiaľ ide o dohodu o zrážkach zo mzdy táto bola taktiež uzatvorená korektne a v súlade so zákonnými ustanoveniami. Obdobný názor pokiaľ ide o nevyhnutnosť rozkladu splátok zaujal vo svojom rozsudku zo dňa 09.11.2016 aj Súdny dvor Európskej únie vo veci C-42/15, v ktorom uviedol odpoveď na prejudiciálnu otázku týkajúcu sa rozkladu splátok. Podľa tohto rozhodnutia článok 10 ods. 2 písm. h) Smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nie nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkosti a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Ďalej v rozhodnutí sa tiež konštatovalo, že článok 10 ods. 2 písm. h) a i) Smernice 2008/48 sa majú vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave. V súvislosti s týmto rozsudkom Súdneho dvora Európskej únie žalovaný poukázal na nevyhnutnosť výkladu ust. § 9 ods. 2 písm. l) a písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. v súlade s princípom eurokonformného výkladu právnej normy, t. j. výklad v súlade so smernicou tak, aby sa zabezpečil reálny účinok smernice k cieľu vytvoriť skutočný vnútorný trh. Pri porovnaní tabuľky zhody k Smernici Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES a návrhu Zákona o spotrebiteľských úveroch (zákon č. 129/2010 Z. z.) je článok 10 ods. 2 písm. h) Smernice bežnou a úplnou transpozíciou bez možnosti voľby. Nakoľko v rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C-42/15 ide o výklad smernice súdnou autoritou, ktorá je zároveň jedinou inštitúciou oprávnenou podávať výklad všetkých ustanovení práva únie je dôležité upozorniť na závažnosť judikatúry Súdneho dvora Európskej únie. Prejudiciálny rozsudok je spolu s výkladom alebo posúdením platnosti práva únie, ktoré sa v ňom nachádzajú záväzný pre vnútroštátny súd, ktorý podal prejudiciálnu otázku, ale aj pre súdy, ktoré budú rozhodovať v tej istej veci o opravných prostriedkoch. Okrem uvedeného je dôležité prihliadať aj na všeobecnú závažnosť rozhodnutí súdov Únie. Ide predovšetkým o situáciu, keď štát poruší právo Únie a vnútroštátny súd vydá rozhodnutie, ktoré bude v zjavnom rozpore s judikatúrou Súdneho dvora. Judikatúra Súdneho dvora je rozhodovacou praxou Súdneho dvora Európskej únie, ktorú vytvárajú rozhodnutia tohto súdu v jednotlivých preskúmaných záležitostiach. Európsky súdny dvor je pritom jedným z orgánov Európskej únie, na ktorý členské štáty tejto nadnárodnej organizácie preniesli určité rozhodovacie právomoci a tak rozhoduje spory medzi vládami členských štátov a európskymi inštitúciami a prejednáva aj žaloby jednotlivcov, či organizácii proti inštitúciami Európskej únie. Zároveň dohliada, aby členské štáty dodržali európske právo a preskúmava aj súlad právnych aktov vydaných inštitúciami Európskej únie so zakladajúcimi zmluvami, ktoré tvoria akoby ústavu Európskej únie. Judikatúra Súdneho dvora má pritom najmä zabezpečovať jednotný výklad práva Európskej únie a tak aj jeho rovnaké uplatňovanie v jednotlivých členských štátoch. Práve v prípadoch kedy Súdny dvor podáva právny výklad ustanovení európskeho práva má judikatúra Súdneho dvora všeobecnú závažnosť. To znamená, že týmto výkladom Súdneho dvora sa musí riadiť nielen súd, ktorý o výklad požiada, či štát alebo inštitúcia Európskej únie, ktorej je rozhodnutie určené, ale všetky členské štáty, ich orgány a obyvateľstvo ako aj samotné orgány Európskej únie. Judikatúra Súdneho dvora má preto povahu prameňa európskeho práva. Ust. § 9 ods.

2 písm. l) a f) zákona č. 129/2010 Z. z. je nutné vykladať z pohľadu princípu právnej istoty a z pohľadu princípu eurokomfortného výkladu právnej normy.

18. Náležitosť podľa ust. § 9 ods. 2 písm. f) je v úverovej zmluve uvedená pod bodom 41 ako doba trvania zmluvy 60 mesiacov a dátum konečnej splatnosti je určený na 15-ty deň v poslednom mesiaci. Žalobcovi bol spolu s úverovou zmluvou zaslaný aj splátkový kalendár, takže bol presne a dostatočne informovaný o svojich povinnostiach vyplývajúcich mu z úverovej zmluvy.

19. K zákonnému pojmu termín splatnosti je potrebné uplatňovať ust. § 122 Občianskeho zákonníka, pričom je nutné uviesť, že už od dôb rímskeho práva je každému známe počítanie lehôt podľa dní a mesiacov. Ust. § 122 Občianskeho zákonníka obsahuje výkladové pravidlá pre počítanie hmotnoprávných lehôt ustanovených najmä v Občianskom zákonníku, ale aj v ostatných občianskoprávných predpisoch patriacich do systému súkromného práva. Ide predovšetkým o premlčacie lehoty, prekluzívne lehoty a lehoty určené na vydržanie. Tieto pravidlá sa použijú aj na počítanie lehôt na plnenie záväzkov vzniknutých na základe občianskoprávných skutočností, ako aj na počítanie lehôt, ktoré sú ustanovené v spotrebiteľských zmluvách uzatvorených medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Koniec lehoty určenej podľa týždňov, mesiacov alebo rokov pripadá na deň, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, na ktorý pripadá udalosť od ktorej sa lehota začína. Ak nie je takýto deň v poslednom mesiaci, prípadne koniec lehoty na jeho posledný deň (§ 122 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Platí všeobecná zásada, že ak aplikovaný právny predpis nemá vlastnú špeciálnu úpravu počítania času, platia všeobecné pravidlá počítania času stanovené v § 122 Občianskeho zákonníka. Pretože Zákon o spotrebiteľských úveroch, ktorý je aplikovaný v úverovej zmluve nemá vlastnú špeciálnu úpravu počítania času, platia všeobecné pravidlá počítania času uvedené v § 122 Občianskeho zákonníka. Väčšina doterajšej rozhodovacej praxe všeobecných súdov je datovaná skôr ako došlo k rozhodnutiu Súdneho dvora Európskej únie ohľadne sporného výkladu nevyhnutných náležitostí úverovej zmluvy v zmysle ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z.. Aj na základe tohto rozsudku by sa mal prispôbiť výklad vnútroštátnych súdov pri vyhodnocovaní bezúročnosti a bezpoplatkovosti jednotlivých úverových zmlúv v prípade žalôb týkajúcich sa neuviedenia nevyhnutných zákonných náležitostí v spotrebiteľských zmluvách, aby to v konečnom dôsledku nebol dodávateľ, komu nesprávnym výkladom zákonných ustanovení bude vznikať bezdôvodne škoda.

20. Žalobca navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

21. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 379, § 380 a § 381 CSP preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalovaného nie je opodstatnené, aj keď so záverom, podľa ktorého spotrebiteľ sa zo zmluvy nedozvie dobu jej trvania, sa stotožniť nedá.

22. Vo veci samej sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré, s výnimkou záveru poukazujúceho na nemožnosť spotrebiteľa dozvedieť sa zo zmluvy dobu jej trvania, v plnom rozsahu odkazuje.

23. Podľa priloženej zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa XX.XX.XXXX. doba trvania zmluvy bola bez akýchkoľvek pochybností dohodnutá na 60 mesiacov. V tomto smere sú teda námietky žalovaného opodstatnené, aj keď v konečnom dôsledku vplyv na vecnú správnosť výroku rozsudku nemajú.

24. Pokiaľ ide o ust. § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy toto vyžadovalo rozčlenenie dohodnutej splátky na jednotlivé zložky, teda na istinu, úroky a poplatky. Nesplnenie tejto povinnosti malo za následok, že úver sa v súlade s ust. § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy považoval za bezúročný a bez poplatkov.

25. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že na posúdenie tejto náležitosti zmluvy vyplývajúcej z ust. § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy nemá vplyv ani rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vydaný dňa 09.11.2016 vo veci C-42/15. Rozhodnutie vydané vo veci C-42/15 má charakter prejudiciálneho rozsudku. Takýto rozsudok je spolu s výkladom

alebo s posúdením platnosti práva únie, ktoré sa v ňom nachádzajú, záväzný pre vnútroštátny súd, ktorý prejudiciálnu otázku podal, ako aj pre súdy, ktoré budú rozhodovať v tej istej veci o opravných prostriedkoch. Na druhej strane si treba uvedomiť, že úlohou prejudiciálneho rozsudku nie je rozhodnúť spor, ale iba poskytnúť vnútroštátnemu súdu taký výklad práva únie, ktorý mu pomôže pri jeho aplikácii.

26. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere v čl. 22 zaviedla úplnú harmonizáciu svojich ustanovení spočívajúcu v tom, že členské štáty pri implementácii smernice nesmeli zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa od ustanovení smernice odchyľujú.

27. Podľa čl. 288 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie smernica je záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, a to vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom sa voľba foriem a metód ponecháva vnútroštátnym orgánom. Smernica je mäkkším právnym nástrojom ako nariadenie, pretože umožňuje zladenie požiadavky na jednotu únieového práva s vôľou zachovať rozmanitosť národných úprav. Smernica sa ako právny predpis často používa napr. v oblasti vnútorného trhu, kde existujú podstatné rozdiely medzi úpravami jednotlivých členských štátov, aby sa umožnilo ich postupné zjednotenie. Smernica nemá všeobecnú záväznosť ako nariadenie je adresovaná iba členským štátom a nie všetkým fyzickým osobám. Ustanovenia smernice musia byť transponované do vnútroštátneho právneho poriadku s jednoznačnou záväznou právnou silou v podobe všeobecného záväzného právneho predpisu a s presnosťou a jasnosťou požadovanou na účely splnenia požiadavky právnej istoty. Až kým smernica nie je správne prebratá do vnútroštátneho práva dotknuté subjekty nemajú možnosť poznať rozsah svojich práv. Na tento stav právnej neistoty nemá vplyv ani prípadný rozsudok Súdneho dvora o nesplnení transpozície povinnosti členského štátu alebo rozsudok Súdneho dvora, ktorým bol určitým ustanoveniam tejto smernice priznaný priamy účinok. Až momentom správnej transpozície smernice nastáva právna istota, kedy fyzické a právnické osoby už musia poznať svoje práva vyplývajúce zo smernice a možno od nich požadovať, aby si uplatnili svoje práva. Ustanovenia smernice majú priamy účinok len vtedy, ak sú súčasne splnené nasledujúce podmienky a to, že uplynula transpozíčná lehota smernice, smernica nie je správne transponovaná alebo nie je zabezpečená jej úplná účinnosť, ustanovenie smernice zakladajúce právo pre jednotlivca alebo povinnosť pre členský štát musí byť dostatočne jasné, presné a nepodmienené a priama aplikácia nesmie mať za následok uloženie povinnosti fyzickej alebo právnickej osobe, alebo založenie resp. sprísnenie trestnej zodpovednosti tých, ktorí sa dopustia porušenia jej ustanovení. To znamená, že smernica nikdy nemôže mať horizontálny priamy účinok v sporoch medzi súkromnoprávnymi subjektmi. Je logické, že ak si členský štát nespĺnil svoju povinnosť a netransponoval smernicu správne alebo načas, nemôžu dôsledky tohto protiprávneho konania štátu znášať fyzické alebo právnické osoby a preto im nemôže byť uložená na základe neprebratej, resp. nesprávne prebratej smernice žiadna povinnosť.

28. Pre všetky spotrebiteľské spory, v ktorých sa rieši otázka, či má zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať splátky v členení na splátky istiny, splátky úrokov a splátky poplatkov alebo nie, ako aj otázka, kedy sa považuje spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov, je skutočnosť, že smernica zakotvuje tzv. úplnú harmonizáciu úplne irelevantná, pretože Slovenská republika pri implementácii smernice zo zákona povinnosť tzv. úplnej harmonizácie porušila. To, že Súdny dvor Európskej únie vo veci C-42/2015 potvrdil, že smernica sa má vykladať tak, že členské štáty nesmeli zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto smernice je bezvýznamné, pretože v tomto konkrétnom prípade išlo o vnútroštátne právo nad rámec smernice. Z tohto rozhodnutia teda vyplýva, že Slovenská republika nesprávne transformovala do svojho právneho poriadku smernicu 2008/48, ak vo svojej vnútroštátnej právnej úprave vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

29. Požiadavka smernice k otázke členenia splátok je tak jasná a zreteľná, že zo slovného spojenia smernice „výška, počet a frekvencia splátok spotrebiteľa“ absolútne žiadnym výkladom nie je možné vyvodit' požiadavku, aby zmluva uvádzala splátky v členení na splátky istiny, splátky úrokov a splátky iných poplatkov. Preto Súdny dvor Európskej únie v rozsudku C-42/15 správne rozhodol, že smernica takéto členenie nepožaduje.

30. Požiadavka zákona je však od požiadavky smernice iná. Zákon uvádza, že zmluvy musia obsahovať „výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“. Niet žiadnych pochybností, že slovenský zákon ide nad rámec smernice a celkom jednoznačne požaduje vyjadrenie tak splátok istiny, ako aj

splátok úrokov a splátok iných poplatkov. Ak by slovenský zákonodarca chcel vyjadriť to isté, čo požaduje smernica, ktorá navyše obsahuje požiadavku tzv. úplnej harmonizácie, je zrejmé, že by použil takú istú terminológiu ako používa smernica. Avšak slovenský zákonodarca takúto terminológiu nepoužil, ale k termínu „splátky“ pridal slová „istiny, úrokov a iných poplatkov“. K výkladu tohto ustanovenia zákona existuje konštantná judikatúra slovenských súdov potvrdená rozsudkami Najvyššieho súdu SR, desiatkami rozhodnutí krajských súdov a stovkami rozhodnutí okresných súdov SR, v zmysle ktorej sa má toto ustanovenie vykladať tak, že zmluva musí obsahovať vyjadrenie splátok istiny, splátok úrokov a splátok poplatkov, inak sa zmluva o spotrebiteľskom úvere považuje za bezúročnú a bez poplatkov.

31. Vo vzťahu k dohode o zrážkach zo mzdy je potrebné zdôrazniť, že ust. § 551 Občianskeho zákonníka upravujúce dohodu o zrážkach zo mzdy je systematicky zaradené do ôsmej časti hlavy prvej oddielu 5 upravujúceho zabezpečenie záväzkov.

32. Smernica Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zväziť, či spotrebiteľská zmluva obsahujúca nekalé podmienky obstoí ako celok. Súdny dvor dokonca považuje ochranu spotrebiteľa podľa čl. 6 Smernice za tak významnú, že sa má klásť principiálne na roveň vnútroštátnym pravidlám verejného poriadku, a to v záujme vyššej kvality života.

33. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov hoci uzatvorená na samostatnom tlačive má charakter štandardnej zmluvnej podmienky používanej žalovaným pri uzatváraní zmlúv o spotrebiteľských úveroch so spotrebiteľmi. Je preto právne bezvýznamná, či takáto dohoda vyplýva zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo z osobitnej zmluvy. Občiansky zákonník v ustanovení § 53 ods. 2 za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia nepovažuje také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. V prípade nepreukázania opaku zo strany dodávateľa zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané (§ 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov bola uzatvorená na predtlačenom formulári v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a žalovaný ničím nepreukázal individuálny charakter tohto dojednania.

34. Ustanovenie § 551 Občianskeho zákonníka umožňuje zabezpečiť uspokojenie pohľadávky písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov. Aj pre túto dohodu platia všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch (§ 34 a nasl. Občianskeho zákonníka).

35. Právny úkon je v ustanovení § 34 Občianskeho zákonníka definovaný ako prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú.

36. Základným predpokladom vzniku právneho úkonu je existencia vôle. Bez vôle preto niet ani právneho úkonu.

37. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uzatvorená so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informáciu o tom, čo uzatvorenie konkrétneho právneho úkonu znamená. Z uzatvorenej dohody žiadne podstatné informácie o inštitúte dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov nevyplývajú. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov pritom nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva. Výška pohľadávky síce môže mať oporu v zmluve, ale pri zmluve so zmluvnými podmienkami, ktoré neboli predmetom posúdenia zo strany súdu alebo inej objektívnej inštitúcie je relevantné ex offa súdne preskúmanie práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov umožňuje obísť dôležitý prvok v ochrane spotrebiteľa a to ex offa súdnu kontrolu zmluvných podmienok so zameraním na to, či tieto nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa.

38. Žalovaný sa svojej zodpovednosti za uzatvorenie neprijateľnej zmluvnej podmienky nemohol zbaviť ani poukazom na princíp „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje) uplatnením jeho dôsledkov v neprospech žalobcu. Kým rešpektovanie tohto princípu v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa treba vyžadovať v najvyššej možnej miere, jeho uplatnenie v neprospech

spotrebiteľa bude prichádzať do úvahy len výnimočne, ak to budú odôvodňovať konkrétne okolnosti prípadu. Aj v prípade tohto princípu totiž platí, že v konkrétnych súvislostiach ustupuje na strane spotrebiteľa dôležitejšiemu princípu, ktorým je princíp ochrany spotrebiteľa. Vychádzajúc z povahy spotrebiteľských právnych vzťahov realite praktického života, a teda aj zdravému rozumu, odporuje požiadavka na podrobnej znalosti právnych predpisov zo strany spotrebiteľa. Preto neinformovanosť spotrebiteľa, resp. jeho nedostatočná informovať v tejto oblasti mu nemôže byť na ujmu. Žalovaný ničím právne významným nepreukázal, aby žalobcovi poskytol jasné a zrozumiteľné informácie o tom, čo znamená uzatvorenie dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov.

39. Podľa ustanovenia § 5a ods. 1 písm. a/ zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa neprípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť.

40. Ani toto ustanovenie zdôrazňujúce nevyhnutnosť poučenia spotrebiteľa o dôsledkoch uzatvorenia dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, teda dodržané nebolo.

41. S prihliadnutím na vyššie uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 CSP rozsudok ako vecne správny potvrdil.

42. Zároveň v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % podľa ust. § 396 ods. 1, § 255 ods.1 a § 262 ods. 1, 2 CSP s tým, že o výške náhrady týchto trov rozhodne súd prvej inštancie.

43. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).